

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Оркестрові духові та ударні інструменти»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

 Гірник М.Ю.

29 серпня 2025
Дата

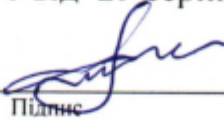
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	025 Музичне мистецтво
освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво

Розробники: Томич Ференц Ференцович, викладач-методист, заслужений артист України; Попович Емерих Федорович, викладач

Програму навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Оркестрові духові та ударні інструменти», протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Підпис

Томич Ф.Ф.

під

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Курс: II- III
	Семестр
	III, IV, V, VI,
Загальна кількість годин – 210	Аудиторні заняття 144 год.
	Практичні – 144 год.
	Індивідуальні заняття – год.
	Самостійна робота - 66 год.
	Форма підсумкового контролю: IV семестр - залік VI семестр – екзамен VIII семестр - атестація

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «**Методика викладання фахових дисциплін**» є:

- надання здобувачам освіти теоретичних та практичних навиків навчання гри на духових та ударних інструментах в обсязі, необхідному для педагогічної роботи майбутніх фахівців.

Відповідно до мети курсу навчальної дисципліни ставить наступні завдання:

- формування методологічних та теоретичних знань про сучасні наукові і методичні підходи щодо навчання гри на духових музичних інструментах, вивчення основ сучасної школи виконавської майстерності гри на духових інструментах ;

- виховання здатності до глибокого усвідомлення й розкриття змісту музичного твору шляхом застосування художньо-технічних засобів, а також певних методів і прийомів у галузі виконавської інтерпретації;

- розвиток професійного мислення викладача мистецької школи на високому рівні, формування творчої самостійності, вміння усвідомлено і грамотно підходити до вирішення різноманітних музично-педагогічних завдань;

- ознайомлення з новітніми науковими досягненнями в галузі музичної педагогіки, а також дидактико-технологічним аспектом підбору репертуару;

- виховання творчої особистості викладача мистецької школи, здатного здійснювати інноваційну музичну освіту, компетентного в галузі музичного мистецтва.

«**Методика викладання фахових дисциплін**» одна з активних форм комплексного навчання здобувачів освіти . Вона повинна сприяти вихованню у здобувача освіти свідомого відношення до роботи, стійкої уваги та самоконтролю, пробудженню зацікавленості до педагогічної роботи, розвитку аналітичного мислення здобувачів освіти , вмінню узагальнювати свій виконавський досвід, засвоєнню педагогічного репертуару мистецьких шкіл.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- психофізіологічні знання основ виконавського процесу необхідні для наукового підходу до вивчення та участі у виконавській та педагогічній діяльності, досягненню більш високих показників у вихованні творчої особистості.

За характером та змістом «Методика викладання фахових дисциплін» умовно поділяється на дві основні частини. Перша характеризує особливості виконавського процесу на духових та ударних інструментах. Друга висвітлює питання організації та специфічні особливості навчання учнів гри на духових та ударних інструментах.

В процесі занять відбувається з одного боку більш глибоке усвідомлення теоретичних положень курсу навчальної дисципліни, а з іншого боку – формування

вмінь і навиків на основі отриманих теоретичних знань, тобто синтез теорії і практики необхідних для успішної практичної роботи викладача.

ВМІТИ:

- оволодіти навиками виявлення музичних здібностей дітей, їх індивідуальних особливостей та шляхи розвитку в процесі навчання, виховання виконавських навиків і оволодіння засобами музичної виразності при грі на духовому інструменті. Для цього необхідно звернути увагу на вивчення психофізіологічних основ звуковидобування, аналіз роботи над музично-художніми творами та інструктивним матеріалом, організації навчально-виховної роботи в мистецькій школі;
- сприяти підвищенню творчої активності, накопичувати практичний і репертуарний матеріал для занять з учнями.
- зробити методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару мистецьких шкіл.

Участь в гральних ситуаціях вчить аналізувати, критично оцінювати свої і чужі дії, допомагає зрозуміти значення системності і послідовності в роботі над твором. Завдання з навчальної дисципліни допомагають викладачеві у контролі та об'єктивній оцінці знань студентами «Методики викладання фахових дисциплін».

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Міждисциплінарні зв'язки)

Попередньо здобуті знання мистецького напрямку. Даний предмет є логічним продовженням практичного досвіду, отримання необхідних знань в процесі вивчення музично - теоретичних дисциплін, навчальних дисциплін «Педагогіка», «Психологія» та фахових дисциплін - «Споріднені та оркестрові інструменти» та «Спеціальний клас» в I-II семестрах.

**ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК)
ВИПУСКНИКА**

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

- ЗК 3** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 6** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
- ЗК 8** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
- СК 1** Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.
- СК 4** Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК 5** Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно - творчій діяльності.
- СК 8** Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 10 Володіти методикою роботи з учнем, учнівським та/або аматорським колективом з урахуванням вікових особливостей учасників

РН 11 Підбирати навчальний/виконавський репертуар з урахуванням музичних здібностей та/або цілей навчання здобувачів початкової мистецької освіти та/або рівня аматорського колективу

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 14 Розробляти та документувати навчально-методичні/творчі матеріали, вести документацію, пов'язану з виконанням професійних обов'язків

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін»

II курс

III- семестр

Тема 1. «Методика навчання гри на інструменті», її значення та місце в системі музичних дисциплін.

Перші методичні посібники для навчання гри на духових та ударних інструментах

Тема 2. Особливості виконавського процесу на духових та ударних інструментах.

Психофізіологічні основи звукоутворення на духових інструментах.
Особливості звукоутворення на духових інструментах.

Тема 3. Виконавські засоби в процесі гри на духових та ударних інструментах.

Тема 4. Виконавське дихання, його суть, значення та методи розвитку.

Анатомо-фізіологічні основи процесу дихання. Характеристика типів виконавського дихання, їх переваг та недоліків.

Тема 5. Техніка виконавського вдиху і видиху. Взаємозв'язок техніки дихання з роботою губ, язика, пальців

Тема 6. Дихання та музичне фразування. Поняття про перманентне дихання.

Тема 7. Функції губ при грі на духових інструментах. Значення техніки губ та методи її розвитку. Робота губ при грі на духових інструментах – один з найважливіших виконавських компонентів. Губні м'язи та м'язи обличчя, що беруть участь у звуковидобуванні.

Тема 8. Термін «Амбушюр», його зміст. Вібрато – як засіб музичної виразності.

Тема 9. Функції язика при грі на духових інструментах, особливості атаки звуку. Штрихи на духових інструментах. Значення терміну «атака звуку». Правильна постановка атаки, її значення у формуванні звуку.

Тема 10. Особливості атаки звуку під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах. Складові елементи техніки язика, її розвиток.

Тема 11. Значення терміну «артикуляція». Особливості артикуляції під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах.

Тема 12. Штрихи, їх класифікація у грі на духових інструментах. Значення терміну «штрих». Штрихи і технічні прийоми.

Тема 13. Техніка пальців, її значення та методи розвитку. Поняття «техніка пальців». Особливості розвитку техніки пальців.

Тема 14. Музичний слух, його роль у виконавському процесі та процесі та значення музично-слухових уявлень. Музичний слух як найважливіший спосіб організації та контролю виконавського процесу на духових інструментах. Взаємозв'язок між слухом, виконавським диханням, роботою губ, язика та пальців. Основи розвитку музичних даних учнів. Розвиток музичного слуху. Види музичного слуху. Форми розвитку та тренування музичного слуху.

Тема 15. Розвиток музичної пам'яті. Музична пам'ять як здібність, сприйняття та запам'ятовування змісту і форми музичного твору. Методи розвитку музичної пам'яті.

Тема 16. Виховання почуття ритму. Особливості музичного ритму. Методи розвитку ритму.

IV семестр

Тема 1. Добір кандидатів для навчання гри на духових та ударних інструментах. Визначення ознак професійної придатності для навчання на духових інструментах. Аналіз індивідуальних особливостей кандидата, його анатомо-фізіологічних даних.

Тема 2. Основні питання методики навчання. Раціональна постава при грі та її практичне значення. Стандартна (академічна) постава та нестандартні поставочні елементи. Визначення поняття «постава». Історія розвитку духових інструментів та зміни правил постави.

Тема 3. Постава мундштука, амбушюра (губного апарату), язика, виконавського дихання, резонаторів. Значення правильної постави на початковому етапі навчання.

Тема 4. Основи раціональної постави. Найбільш типові недоліки в поставі у початківців -духовиків, їх причини та методи усунення.

Тема 5. Методика проведення уроку. Урок – як основна форма організації занять. Аналіз проведеного уроку. Його недоліки та висновок.

Тема 6. Уроки спец. класу у формуванні індивідуального стилю педагога в підвищенні його майстерності.

Тема 7. Початкове навчання та проведення перших уроків. Роль педагога на початковому періоді навчання. Три важливих моменти при складанні програми для початківців.

Тема 8. Репертуар 1-3 класів мистецьких шкіл елементарного підрівня початкової мистецької освіти

Тема 9. Організація та напрями роботи в старших класах мистецьких шкіл. Правильна організація занять. Особливості роботи з учнями старших класів мистецьких шкіл.(учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)

Тема 10. Знайомство з репертуаром 4-5 класів мистецьких шкіл(середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)

Тема 11. Організація самостійних занять учнів. Розподіл часу для самостійних занять. Роль викладача в організації самостійної роботи учнів відповідно до індивідуальних даних кожного з них.

Тема 12. Робота над довгими звуками - одна з найпоширеніших вправ. Різноманітні способи виконання довгих звуків.

Тема 13. Робота над гаммами та тризвуками. Послідовність виконання гамм. Типові недоліки виконання гамм та тризвуків. Виконання домінантсептакордів та ввідних зменшених септакордів у старших класах мистецьких шкіл.

Тема 14. Робота над етюдами. Особливості роботи над етюдами.

Тема 15. Методика роботи над музичними творами. Основні етапи в розучуванні творів. Робота над твором без інструменту.

Тема 16. Методика роботи над творами великої форми (з репертуару 4-5 класів мистецьких шкіл). Вивчення оркестрових партій та найбільш відповідальних оркестрових соло.

Тема 17. Школи. Найбільш популярні школи гри на духових та ударних інструментах, їх переваги та суттєві недоліки. Етюди та вправи для духових та ударних інструментів.

Тема 18. Музична література для духових та ударних інструментів. Аналіз найбільш популярних добірок педагогічного репертуару, оригінальних п'єс для духових інструментів та перекладів для них.

Тема 19. Індивідуальність учня і мистецтво педагога.

Тема 20. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів. Аналіз навчальних програм для духових та ударних інструментів мистецьких шкіл.

III курс

V-семестр

Зміст програми навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін»

Тема 1. Актуальні проблеми сучасної музичної освіти.

Тема 2. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Флейта

- Тема 3. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Гобой
- Тема 4. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Кларнет
- Тема 5. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент». Фагот
- Тема 6. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Саксофон альт-тенор
- Тема 7. Знайомство зі змістом мистецької школи «Музичний інструмент»
Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти Валторна
- Тема 8. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Труба
- Тема 9. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Тромбон.
- Тема 10. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Туба
- Тема 11. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Ударні інструменти.
- Тема 12. Диференційований підхід до навчання учнів шкіл естетичного виховання
- Тема 13. Завдання комплексного художнього виховання та навчання
- Тема 14. Методи навчання гри на флейті. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 15. Методи навчання гри на гобої.. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 16. Методи навчання гри на кларнеті. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 17. Методи навчання гри на фаготі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 18. Методи навчання гри на саксофоні - альт, саксофоні тенорі.. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 19. Методи навчання гри на валторні. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 20. Методи навчання гри на трубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 21. Методи навчання гри на тромбоні. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 22. Методи навчання гри на тубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 23. Методи навчання гри на ударних інструментах – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання
- Тема 24. Музично-виконавські здібності.
- Тема 25. Методика проведення уроку. Планування уроків різних видів, враховуючи завдання комплексного навчання
- Тема 26. Початковий період навчання . Створення ігрових ситуацій з використанням значного матеріалу вправ для навчання гри на інструментах.
- Тема 27. Розвиток і вдосконалення техніки музиканта-виконавця.

Тема 28. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Флейта
Тема 29. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Гобой
Тема 30. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Кларнет
Тема 31. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Фагот
Тема 32. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Саксофон альт-тенор

VI - семестр

Тема 33. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Валторна
Тема 34. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Труба
Тема 35. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Тромбон
Тема 36. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Туба
Тема 37. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Ударні інструменти—малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки
Тема 38. Планування педагогічної роботи, репертуару учня з урахуванням завдань комплексного навчання і формування виконавських навиків.
Тема 39. Організація та направлення роботи з учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавчим аналізом.
а) оволодіння навиками роботи над звуком;
б) оволодіння елементарними технічними навиками;
в) розвиток навиків художнього відтворення музики
Тема 40. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. Флейта
Тема 41. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавським аналізом. Гобой.
Тема 42. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавським аналізом. Кларнет
Тема 43. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавським аналізом. Фагот
Тема 44. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавським аналізом. Саксофон альт – тенор

Тема 60 Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико виконавським аналізом

Тема 6.1 Підготовка та аналіз уроку з педагогічної практики.

Тема 62. Індивідуальність учня і мистецтво педагога

Тема 63. Індивідуальний план – основа виховання та навчання учнів. Складання характеристики і плану учнів.

Тема 64. Вибір педрепертуару в школах естетичного виховання

Тема 65. Справжні і уявні прояви індивідуальності. Виховання і перевиховання учнів у школах естетичного виховання.

Тема 66. Робота над гамами та тризвуками.

Тема 67. Робота над етюдами

Тема 68. Робота над музичними творами

Тема 69. Урок. Організація і методика проведення.

Тема 70. Помилкові і односторонні погляди в практиці музикантів-педагогів

Тема 71. Специфіка мистецтва музиканта-педагога

Тема 72. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір учбових програм та планів

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика викладання фахових дисциплін»

«	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л.	п.	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
III семестр						
Тема 1. «Методика навчання гри на інструменті», його значення та місце в системі музичних дисциплін. Перші методичні посібники для навчання гри на духових та ударних інструментах.	3	-	2	-	-	1
Тема 2. Особливості виконавського процесу на духових та ударних інструментах.	4	-	2	-	-	2
Тема 3. Виконавські засоби в процесі гри на духових та ударних інструментах.	2	-	2	-	-	-
Тема 4. Анатомо-фізіологічні основи процесу дихання. Характеристика типів виконавського дихання, їх переваг та недоліків.	2	-	2	-	-	-
Тема 5. Виконавське дихання, його суть, значення та методи розвитку. Техніка виконавського вдиху і видиху. Взаємозв'язок техніки дихання з роботою губ, язика, пальців.	4	-	2	-	-	2
Тема 6. Дихання та музичне фразування. Поняття про перманентне дихання.	2	-	2	-	-	-
Тема 7.. Функції губ при грі на духових інструментах. Значення техніки губ та методи її розвитку. Робота губ при грі на духових інструментах – один з найважливіших виконавських компонентів. Губні м'язи та м'язи обличчя, що беруть участь у звуковидобуванні	3	-	2	-	-	1
Тема 8. Термін «Амбушюр», його зміст. Вібрато – як засіб музичної виразності.	2	-	2	-	-	-
Тема 9. Функції язика при грі на духових інструментах, особливості атаки звуку. Штрихи на духових інструментах. Значення терміну «атака звуку». Правильна постановка атаки, її значення у формуванні звуку	3	-	2	-	-	1
Тема 10. Особливості атаки звуку під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах. Складові елементи техніки язика, її розвиток	2	-	2	-	-	-

Тема 11 Значення терміну «артикуляція». Особливості артикуляції під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах.	2	-	2	-	-	-
Тема 12. Штрихи, їх класифікація у грі на духових інструментах Значення терміну «штрих». Штрихи і технічні прийоми.	2	-	2	-	-	-
Тема 13 Техніка пальців, її значення та методи розвитку. Поняття «техніка пальців». Особливості розвитку техніки пальців.	3	-	2	-	-	1
Тема 14 Музичний слух, його роль у виконавському процесі та процесі та значення музично-слухових уявлень. Музичний слух як найважливіший спосіб організації та контролю виконавського процесу на духових інструментах. Взаємозв'язок між слухом, виконавським диханням, роботою губ, язика та пальців. Основи розвитку музичних даних учнів. Розвиток музичного слуху. Види музичного слуху. Форми розвитку та тренування музичного слуху.	3	-	2	-	-	1
Тема 15. Основи розвитку музичних даних учнів - слуху, пам'яті, ритму. Розвиток музичної пам'яті. Музична пам'ять як здібність, сприйняття та запам'ятовування змісту і форми музичного твору. Методи розвитку музичної пам'яті.	4	-	2	-	-	2
Тема 16. Виховання почуття ритму. Особливості музичного ритму. Методи розвитку ритму.	4	-	2	-	-	2
Усього годин:	45	-	32	-	-	13
IV семестр						
Тема 1. Добір кандидатів для навчання гри на духових та ударних інструментах. Визначення ознак професійної придатності для навчання на духових інструментах. Аналіз індивідуальних особливостей кандидата, його анатомо-фізіологічних даних.	3	-	2	-	-	1
Тема 2. Основні питання методики навчання. Раціональна постава при грі та її практичне значення. Стандартна (академічна) постава та нестандартні поставочні елементи. Визначення поняття «постава». Історія розвитку духових інструментів та зміни правил постави.	2	-	2	-	-	-
Тема 3 Постава мундштука, амбушюра (губного апарату), язика, виконавського дихання, резонаторів. Значення правильної	2	-	2	-	-	-

постави на початковому етапі навчання.						
Тема. 4. Основи раціональної постави. Найбільш типові недоліки в поставі у початківців -духовиків, їх причини та методи усунення.	2	-	2	-	-	-
Тема 5 Методика проведення уроку. Урок – як основна форма організації занять. Аналіз проведеного уроку. Його недоліки та висновок.	3	-	2	-	-	1
Тема 6 Уроки спец. класу у формуванні індивідуального стилю педагога в підвищенні його майстерності.	2	-	2	-	-	-
Тема 7.. Початкове навчання та проведення перших уроків. Роль педагога на початковому періоді навчання. Три важливих моменти при складанні програми для початківців.	3	-	2	-	-	1
Тема 8. Репертуар 1-3 класів мистецьких шкіл елементарного підрівня початкової мистецької освіти.	2	-	2	-	-	-
Тема 9 Організація та напрями роботи в старших класах мистецьких шкіл. Правильна організація занять. Особливості роботи з учнями старших класів мистецьких шкіл.(учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти.	3	-	2	-	-	1
Тема 10. Знайомство з репертуаром 4-5 класів мистецьких шкіл(середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)	2	-	2	-	-	-
Тема 11 . Організація самостійних занять учнів. Розподіл часу для самостійних занять. Роль викладача в організації самостійної роботи учнів відповідно до індивідуальних даних кожного з них.	2	-	2	-	-	-
Тема 12 Робота над довгими звуками - одна з найпоширеніших вправ. Різноманітні способи виконання довгих звуків.	2	-	2	-	-	-
Тема 13. Робота над гаммами та тризвуками. Послідовність виконання гамм та тризвуків. Виконання домінантсептакордів та ввідних зменшених септакордів у старших класах мистецьких шкіл. .	2	-	2	-	-	-
Тема 14. Робота над етюдами. Особливості роботи над етюдами.	2	-	2	-	-	-
Тема 15. Методика роботи над музичними творами. Основні етапи в розучуванні творів. Робота над твором без інструменту.	2	-	2	-	-	-
Тема 16. Методика роботи над творами великої	2	-	2	-	-	-

форми (з репертуару 4-5 класів мистецьких шкіл). Вивчення оркестрових партій та найбільш відповідальних оркестрових соло.						
Тема 17 Школи. Найбільш популярні школи гри на духових та ударних інструментах, їх переваги та суттєві недоліки. Етюди та вправи для духових та ударних інструментів.	2	-	2	-	-	-
Тема 18. Музична література для духових та ударних інструментів. Аналіз найбільш популярних добірок педагогічного репертуару, оригінальних п'єс для духових інструментів та перекладів для них.	-	-	2	-	-	-
Тема 19. Індивідуальність учня і мистецтво педагога Тема 20. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів. Аналіз навчальних програм для духових та ударних інструментів мистецьких шкіл	3	-	2	-	-	1
Залік	2	-	2	-	-	-
Усього годин:	45	-	40	-	-	5
Разом:	90	-	72	-	-	18
V семестр						
Тема 1 Актуальні проблеми сучасної музичної освіти.	2	-	1	-	-	1
Тема 2. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Флейта	1	-	1	-	-	-
Тема 3. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Гобой	1	-	1	-	-	-
Тема 4. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Кларнет	1	-	1	-	-	-
Тема 5. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Фагот	1	-	1	-	-	-
Тема 6. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Саксофон альт-тенор	1	-	1	-	-	-

Тема 7. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Валторна	1	-	1	-	-	-
Тема 8. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Труба	1	-	1	-	-	-
Тема 9. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Тромбон	1	-	1	-	-	-
Тема 10. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Туба	1	-	1	-	-	-
Тема 11. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти <u>«Музичний інструмент»</u> - Ударні інструменти	1	-	1	-	-	-
Тема 12. Диференційований підхід до навчання учнів мистецьких шкіл	2	-	1	-	-	1
Тема 13. Завдання комплексного художнього виховання та навчання	2	-	1	-	-	1
Тема 14. Методи навчання гри на: флейті, Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2	-	1	-	-	1
Тема 15. Методи навчання гри на гобої. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	1	-	1	-	-	-
Тема 16. Методи навчання гри на кларнеті. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2	-	1	-	-	1
Тема 17. Методи навчання гри на фаготі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання.	1	-	1	-	-	-
Тема 18.. Методи навчання гри на: саксофоні-альті, тенорі, Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2	-	1	-	-	1
Тема 19. Методи навчання гри на валторні. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання.	2	-	1	-	-	1
Тема 20. Методи навчання гри трубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання.	2	-	1	-	-	1

Тема 21. Методи навчання гри тромбоні. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання.	2	-	1	-	-	1
Тема 22. Методи навчання гри тубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання.	1	-	1	-	-	-
Тема 23. Методи навчання гри на ударних інструментах – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	3	-	1	-	-	2
Тема 24. Музично-виконавські здібності.	1	-	1			-
Тема 25. Методика проведення уроку. Планування уроків різних видів, враховуючи завдання комплексного навчання	2	-	1	-	-	1
Тема 26.. Початковий період навчання . Створення ігрових ситуацій з використанням значного матеріалу вправ для навчання гри на інструментах.	2	-	1	-	-	1
Тема 27 Розвиток і вдосконалення техніки музиканта-виконавця.	1	-	1	-	-	-
Тема 28. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Флейта	1	-	1	-	-	-
Тема 29. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. . Гобой	1	-	1	-	-	-
Тема 30. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Кларнет	1	-	1	-	-	-
Тема 31 . Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Фагот	1	-	1	-	-	-
Тема 32 . Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Саксофон альт-тенор	1	-	1	-	-	-
Усього у V семестрі	45		32			13

VI семестр

Тема 33. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Валторна	1	-	1	-	-	-
Тема 34. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Труба,	2		1	-	-	1
Тема 35. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Тромбон	1		1	-	-	-
Тема 36. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Туба.	1		1	-	-	-
Тема 37 . Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Ударні інструменти – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки	1	-	1	-	-	-
Тема 38. Планування педагогічної роботи, репертуару учня з урахуванням завдань комплексного навчання і формування виконавських навиків.	2	-	1	-	-	1
Тема 39. Організація та направлення роботи з учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико - виконавчим аналізом. а) оволодіння навиками роботи над звуком; б) оволодіння елементарними технічними навиками; в) розвиток навиків художнього відтворення музики	2	-	1	-	-	1
Тема 40. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом «Музичний інструмент» - Флейта	1	-	1	-	-	-

Тема 41. Вивчення I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Гобой	1	-	1	-	-	-
Тема 42. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Кларнет	1	-	1	-	-	-
Тема 43. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Фагот	1	-	1	-	-	-
Тема 44. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Саксофон альт-тенор	1	-	1	-	-	-
Тема 45. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Валторна	1	-	1	-	-	-
Тема 46. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Труба	1	-	1	-	-	-
Тема 47. Вивчення I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Тромбон	1	-	1	-	-	-

Тема 48. Вивчення I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико - виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Туба	1	-	1	-	-	-
Тема 49. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - ударні інструменти : малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки	1	-	1	-	-	-
Тема 50.. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Флейта	1	-	1	-	-	-
Тема 51. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Гобой	1	-	1	-	-	-
Тема 52. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Кларнет	1	-	1	-	-	-
Тема 53. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Фагот	1	-	1	-	-	-
Тема 54. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. <u>«Музичний інструмент»</u> - Саксофон альт-тенор	1	-	1	-	-	-

Тема 55. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Валторна	1	-	1	-	-	-
Тема 56. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Труба	1	-	1	-	-	-
Тема 57. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Тромбон,	1	-	1	-	-	-
Тема 58. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Туба	1	-	1	-	-	-
Тема 59. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - ударні інструменти(малий барабан, ксилофон)	1	-	1	-	-	-
Тема 60. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» ударні інструменти, маримба, дзвіночки)	1	-	1	-	-	-
Тема 61. Підготовка та аналіз уроку з педагогічної практики..	1	-	1	-	-	-
Тема 62. Індивідуальність учня і мистецтво педагога	1	-	1	-	-	-
Тема 63. Індивідуальний план – основа виховання та навчання учнів. Складання характеристики і плану учнів	2	-	1	-	-	1
Тема 64. Вибір пед. репертуару в мистецьких школах	1	-	1	-	-	-

Тема 65. Справжні і уявні прояви індивідуальності. Виховання і перевиховання учнів у школах естетичного виховання.	1	-	1	-	-	
Тема 66. Робота над гамами та тризвуками..	1	-	1	-	-	-
Тема 67. Робота над етюдами.	1	-	1	-	-	-
Тема 68.. Робота над музичними творами	1	-	1	-	-	-
Тема 69. Урок. Організація і методика проведення.	1	-	1	-	-	-
Тема 70. Помилкові і односторонні погляди в практиці музикантів-педагогів	1	-	1	-	-	-
Тема 71. Специфіка мистецтва музиканта-педагога	1	-	1	-	-	-
Тема 72. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів.	2	-	1	-	-	1
Підготовка до екзамену	30		-		-	30
Усього у VI семестрі	75		40			35
Разом:	120	-	72	-	-	48

Теми практичних завдань програми навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	III семестр	32
1.	«Методика навчання гри на інструменті», його значення та місце в системі музичних дисциплін. Перші методичні посібники для навчання гри на духових та ударних інструментах.	2
2.	Особливості виконавського процесу на духових та ударних інструментах.	2
3.	Виконавські засоби в процесі гри на духових та ударних інструментах.	2
4.	Анатомо-фізіологічні основи процесу дихання. Характеристика типів виконавського дихання, їх переваг та недоліків.	2
5.	Виконавське дихання, його суть, значення та методи розвитку . Техніка виконавського вдиху і видиху. Взаємозв'язок техніки дихання з роботою губ, язика, пальців	2
6.	Дихання та музичне фразування. Поняття про перманентне дихання.	2
7.	Функції губ при грі на духових інструментах. Значення техніки губ та методи її розвитку. Робота губ при грі на духових інструментах – один з найважливіших виконавських компонентів. Губні м'язи та м'язи обличчя, що беруть участь у звуковидобуванні	2
8.	Термін «Амбушюр», його зміст. Вібрато – як засіб музичної виразності.	2

9.	Функції язика при грі на духових інструментах, особливості атаки звуку. Штрихи на духових інструментах. Значення терміну «атака звуку». Правильна постановка атаки, її значення у формуванні звуку.	2
10.	Особливості атаки звуку під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах. Складові елементи техніки язика, її розвиток	2
11.	Значення терміну «артикуляція». Особливості артикуляції під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах.	2
12.	Штрихи, їх класифікація у грі на духових інструментах Значення терміну «штрих». Штрихи і технічні прийоми.	2
13.	Техніка пальців, її значення та методи розвитку. Поняття «техніка пальців». Особливості розвитку техніки пальців.	2
14.	Музичний слух, його роль у виконавському процесі та процесі та значення музично-слухових уявлень. Музичний слух як найважливіший спосіб організації та контролю виконавського процесу на духових інструментах. Взаємозв'язок між слухом, виконавським диханням, роботою губ, язика та пальців. Основи розвитку музичних даних учнів. Розвиток музичного слуху. Види музичного слуху. Форми розвитку та тренування музичного слуху.	2
15.	Основи розвитку музичних даних учнів - слуху, пам'яті, ритму. Розвиток музичної пам'яті. . Музична пам'ять як здібність, сприйняття та запам'ятовування змісту і форми музичного твору. Методи розвитку музичної пам'яті .	2
16	Виховання почуття ритму. Особливості музичного ритму. Методи розвитку ритму.	2
	IV семестр	40
1.	Добір кандидатів для навчання гри на духових та ударних інструментах. Визначення ознак професійної придатності для навчання на духових інструментах. Аналіз індивідуальних особливостей кандидата, його анатомо-фізіологічних даних.	2
2.	Основні питання методики навчання. Раціональна постава при грі та її практичне значення. Стандартна (академічна) постава та нестандартні поставочні елементи. Визначення поняття «постава». Історія розвитку духових інструментів та зміни правил постави.	2
3.	Постава мундштука, амбушюра (губного апарату), язика, виконавського дихання, резонаторів. Значення правильної постави на початковому етапі навчання.	2
4..	Основи раціональної постави. Найбільш типові недоліки в поставі у початківців -духовиків, їх причини та методи усунення.	2
5.	Методика проведення уроку. Урок – як основна форма організації занять. Аналіз проведеного уроку. Його недоліки та висновок.	2
6.	Уроки спец. класу у формуванні індивідуального стилю педагога в підвищенні його майстерності.	2
7.	Початкове навчання та проведення перших уроків. Роль педагога на початковому періоді навчання. Три важливих моменти при складанні програми для початківців.	2

8.	Репертуар 1-3 класів мистецьких шкіл елементарного підрівня початкової мистецької освіти	2
9.	Організація та напрями роботи в старших класах мистецьких шкіл. Правильна організація занять. Особливості роботи з учнями старших класів мистецьких шкіл.(учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)	2
10	Знайомство з репертуаром 4-5 класів мистецьких шкіл(середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)	2
11.	Організація самостійних занять учнів. Розподіл часу для самостійних занять. Роль викладача в організації самостійної роботи учнів відповідно до індивідуальних даних кожного з них.	2
12.	Робота над довгими звуками - одна з найпоширеніших вправ. Різноманітні способи виконання довгих звуків.	2
13.	Робота над гаммами та тризвуками. Послідовність виконання гамм. Типові недоліки виконання гамм та тризвуків. Виконання домінантсептакордів та ввідних зменшених септакордів у старших класах мистецьких шкіл. .	2
14.	Робота над етюдами. Особливості роботи над етюдами.	2
15.	Методика роботи над музичними творами. Основні етапи в розучуванні творів. Робота над твором без інструменту	2
16.	Методика роботи над творами великої форми (з репертуару 4-5 класів мистецьких шкіл). Вивчення оркестрових партій та найбільш відповідальних оркестрових соло.	2
17	Школи. Найбільш популярні школи гри на духових та ударних інструментах, їх переваги та суттєві недоліки. Етюди та вправи для духових та ударних інструментів.	2
18	Музична література для духових та ударних інструментів. Аналіз найбільш популярних добірок педагогічного репертуару, оригінальних п'єс для духових інструментів та перекладів для них.	2
19	Індивідуальність учня і мистецтво педагога	2
20	Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів. Аналіз навчальних програм для духових та ударних інструментів мистецьких шкіл	2
Всього за навчальний рік		72

Теми практичних занять програми навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
V семестр		32
1.	Тема 1. Актуальні проблеми сучасної музичної освіти. Тема 2. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Флейта	2
2.	Тема 3. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний	2

	інструмент» Гобой Тема 4. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Кларнет	
3.	Тема 5. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Фагот Тема 6. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Саксофон альт-тенор	2
4.	Тема 7. Знайомство зі змістом мистецької школи «Музичний інструмент» Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти Валторна Тема 8. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Труба	2
5.	Тема 9. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Тромбон Тема 10. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Туба	2
6.	Тема 11. Знайомство зі змістом типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти «Музичний інструмент» Ударні інструменти. Тема 12. Диференційований підхід до навчання учнів мистецьких шкіл	2
7.	Тема 13. Завдання комплексного художнього виховання та навчання Тема 14. Методи навчання гри на флейті. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
8	Тема 15. Методи навчання гри на гобої.. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання Тема 16. Методи навчання гри на кларнеті. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
9	Тема 17. Методи навчання гри на фаготі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання Тема 18. Методи навчання гри на саксофоні - альт, тенор.. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
10	Тема 19. Методи навчання гри на валторні. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання Тема 20. Методи навчання гри на трубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
11	Тема 21. Методи навчання гри на тромбоні. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання Тема 22. Методи навчання гри на тубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
12	Тема 23. Методи навчання гри на ударних інструментах – малий	2

	барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання Тема 24. Музично-виконавські здібності.	
13	Тема 25. Методика проведення уроку. Планування уроків різних видів, враховуючи завдання комплексного навчання Тема 26. Початковий період навчання . Створення ігрових ситуацій з використанням значного матеріалу вправ для навчання гри на інструментах.	2
14	Тема 27. Розвиток і вдосконалення техніки музиканта-виконавця. Тема 28. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Флейта	2
15	Тема 29. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Гобой Тема 30. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Кларнет	2
16	Тема 31. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Фагот Тема 32. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Саксофон альт-тенор	2
	Всього за семестр	32

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
VI семестр		40
1	Тема 33. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Валторна Тема 34. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Труба	2
2	Тема 35. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Тромбон Тема 36. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання мистецької школи з методико-виконавським аналізом «Музичний інструмент» - Туба	2
3	Тема 37. Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Ударні інструменти – малий барабан,	2

	ксилофон, маримба, дзвіночки Тема 38. Планування педагогічної роботи, репертуару учня з урахуванням завдань комплексного навчання і формування виконавських навиків.	
4	Тема 39. Організація та направлення роботи з учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавчим аналізом. а) оволодіння навиками роботи над звуком; б) оволодіння елементарними технічними навиками; в) розвиток навиків художнього відтворення музики Тема 40 Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Флейта	2
5	Тема 41 Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Гобой Тема 42 Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Кларнет	2
6	Тема 43. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Фагот Тема 44. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» Саксофон альт-тенор.	2
7	Тема 45. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Валторна . Тема 46. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Труба	2
8	Тема 47. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Тромбон Тема 48 . Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Туба	2
9	Тема 49. Вивчення педрепертуару I-II-III- року навчання середнього	2

	Тема 60. Вивчення педрепертуару IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Ударні інструменти – маримба, дзвіночки	
15	Тема 61. Підготовка та аналіз уроку з педагогічної практики. Тема 62. Індивідуальність учня і мистецтво педагога	2
16	Тема 63. Індивідуальний план – основа виховання та навчання учнів. Складання характеристики і плану учнів Тема 64. Вибір педрепертуару в мистецьких школах	2
17	Тема 65. Справжні і уявні прояви індивідуальності. Виховання і перевиховання учнів у школах естетичного виховання. Тема 66. Робота над гамами та тризвуками.	2
18	Тема 67. Робота над етюдами Тема 68. Робота над музичними творами	2
19	Тема 69. Урок. Організація і методика проведення. Тема 70. Помилкові і односторонні погляди в практиці музикантів-педагогів	2
20	Тема 71. Специфіка мистецтва музиканта-педагога Тема 72. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір учбових програм та планів.	2
	Всього за семестр	40
	Разом за рік	72

Самостійна робота навчальної дисципліни

№ з\п	Назва теми	К-ть годин
	III семестр	13
1.	Перші методичні посібники для навчання гри на духових та ударних інструментах	1
2.	Особливості виконавського процесу на духових та ударних інструментах.	2
3.	Виконавське дихання, його суть, значення та методи розвитку	2
4.	Функції губ при грі на духових інструментах. Значення техніки губ та методи їх розвитку.	1
5.	Функції язика при грі, особливості атаки звуку, штрихи на духових інструментах.	1
6.	Техніка пальців, її значення та методи розвитку.	1
7.	Музичний слух, його роль у виконавському процесі та значення музично-слухових уявлень.	1
8.	Основи розвитку музичних даних учнів – слуху, пам'яті, ритму.	2
9.	Особливості музичного ритму . Методи розвитку ритму	2
	Всього за семестр	13

	IV семестр	5
1.	Добір кандидатів для навчання гри на духових та ударних інструментах Основні питання методики навчання. Раціональна постановка при грі та її практичне значення.	1
2.	Методика проведення уроку	1
3.	Початкове навчання та проведення перших уроків. Роль педагога на початковому періоді навчання.	1
4.	Організація та напрями роботи в старших класах мистецьких шкіл. Правильна організація занять. Особливості роботи з учнями старших класів мистецьких шкіл.(учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти	1
5.	Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів.	1
	Підготовка до екзамену	30
	Всього за семестр	5
	Всього за навчальний рік:	48

№ заняття	Назва тем для самостійного опрацювання	Кількість годин
	V семестр	13
1.	Актуальні проблеми сучасної музичної освіти.	1
2.	Диференційований підхід до навчання учнів мистецьких шкіл	1
3.	Завдання комплексного художнього виховання та навчання	1
4.	Методи навчання гри на флейті, гобої, кларнеті, фаготі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
5.	Методи навчання гри на саксофоні альт, тенор. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
6.	Методи навчання гри на валторні, трубі, тромбоні, тубі. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
7.	Методи навчання гри на ударних інструментах – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки. Створення ігрових ситуацій для ознайомлення з методом проблемного навчання	2
8.	Методика проведення уроку. Планування уроків різних видів, враховуючи завдання комплексного навчання.	1

9	Початковий період навчання. Створення ігрових ситуацій з використанням значного матеріалу вправ для навчання гри на інструментах	1
	Всього за семестр	13
	VI семестр	5
1	Вивчення педрепертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. «Музичний інструмент» - Труба .	1
2.	Планування педагогічної роботи, репертуару учня з урахуванням завдань комплексного навчання і формування виконавських навиків.	1
	Організація та направлення роботи в старших класах мистецьких шкіл:	
3.	а) оволодіння навиками роботи над звуком; б) оволодіння елементарними технічними навиками; в) розвиток навиків художнього відтворення музики.	1
5.	Індивідуальний план – основа виховання та навчання учнів. Складання характеристики і плану учнів.	1
7.	Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів.	1
	Всього за семестр	5
	Разом за рік	18

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування на практичних заняттях, і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу навчальної дисципліни.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі контрольного уроку або заліку в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни.

Контроль успішності з навчальної дисципліни передбачає:

- у **III семестрі** – контрольний урок;
- у **IV – семестрі** – залік;
- у **V – семестрі** – контрольний урок;
- у **VI семестрі** – екзамен;
- у **VIII семестрі** – атестація.

у

Атестацію з « Основ педагогічної майстерності» студенти складають по білетах, які містять питання з навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

В кінці VI семестру проводиться **екзамен**, на якому здобувач освіти повинен відповісти на два теоретичних питання з навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін»

В кінці VIII семестру проводиться **атестація** з «**Основ педагогічної майстерності**». В екзаменаційному білеті є питання з навчальної дисципліни «Методики викладання фахових дисциплін»

Орієнтовний зразок екзаменаційного білету з курсу навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» (екзамен - VI семестр)

Білет № 1.

- 1.Добір кандидатів для навчання гри на духових інструментах. Основні питання методики навчання. Раціональна постава при грі та її практичне значення.
- 2.Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. Флейта. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

Орієнтовний зразок екзаменаційного білету для атестації з «Основ педагогічної майстерності»:

Білет № 1

- 1.Предмет психології. Музична психологія.
- 2.Класифікація духових інструментів. Акустичні основи звукоутворення на різних духових інструментах, технологія звукоутворення.
- 3.Методико-виконавський аналіз музичного твору

Перелік питань для контрольного уроку з навчальної дисципліни III семестр

1. Завдання курсу «Методика навчання гри на інструменті», його значення та місце в системі музичних дисциплін. Перші методичні посібники для навчання гри на духових та ударних інструментах
2. Особливості виконавського процесу на духових та ударних інструментах. Психофізіологічні основи звукоутворення на духових інструментах. Особливості звукоутворення на духових інструментах.
3. Виконавські засоби в процесі гри на духових та ударних інструментах
4. Виконавське дихання, його суть, значення та методи розвитку. Анатомо-фізіологічні основи процесу дихання. Характеристика типів виконавського дихання, їх переваг та недоліків

5. Техніка виконавського вдиху і видиху. Взаємозв'язок техніки дихання з роботою губ, язика, пальців.
6. Дихання та музичне фразування. Поняття про перманентне дихання.
7. Функції губ при грі на духових інструментах. Значення техніки губ та методи її розвитку.
8. Термін «Амбушюр», його зміст. Вібрато – як засіб музичної виразності.
9. Функції язика при грі на духових інструментах, особливості атаки звуку. Штрихи на духових інструментах. Значення терміну «атака звуку».
10. Особливості атаки звуку під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах. Складові елементи техніки язика, її розвиток.
11. Значення терміну «артикуляція». Особливості артикуляції під час гри на дерев'яних та мідних духових інструментах.
12. Штрихи, їх класифікація у грі на духових інструментах. Значення терміну «штрих». Штрихи і технічні прийоми.
13. Техніка пальців, її значення та методи розвитку. Поняття «техніка пальців». Особливості розвитку техніки пальців.
14. Музичний слух, його роль у виконавському процесі та процесі та значення музично-слухових уявлень. Основи розвитку музичних даних учнів. Розвиток музичного слуху. Види музичного слуху.
15. Розвиток музичної пам'яті. Музична пам'ять як здібність, сприйняття та запам'ятовування змісту і форми музичного твору. Методи розвитку музичної пам'яті.
16. Виховання почуття ритму. Особливості музичного ритму. Методи розвитку ритму.

Перелік питань для заліку з навчальної дисципліни IV семестр

1. Добір кандидатів для навчання гри на духових та ударних інструментах. Визначення ознак професійної придатності для навчання на духових інструментах. Аналіз індивідуальних особливостей кандидата, його анатоμο-фізіологічних даних.
2. Основні питання методики навчання. Раціональна постава при грі та її практичне значення. Стандартна (академічна) постава та нестандартні поставочні елементи. Визначення поняття «постава». Історія розвитку духових інструментів та зміни правил постави.
3. Постава мундштука, амбушюра (губного апарату), язика, виконавського дихання, резонаторів. Значення правильної постави на початковому етапі навчання.
4. Основи раціональної постави. Найбільш типові недоліки в поставі у початківців - духовиків, їх причини та методи усунення.
5. Методика проведення уроку. Урок – як основна форма організації занять. Аналіз проведеного уроку. Його недоліки та висновок.

6. Уроки спец. класу у формуванні індивідуального стилю педагога в підвищенні його майстерності.
7. Початкове навчання та проведення перших уроків. Роль педагога на початковому періоді навчання. Три важливих моменти при складанні програми для початківців.
8. Репертуар I-III класів мистецьких шкіл елементарного підрівня початкової мистецької освіти
9. Організація та напрями роботи в старших класах мистецьких шкіл. Правильна організація занять. Особливості роботи з учнями старших класів мистецьких шкіл. (учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)
10. Знайомство з репертуаром IV-V класів мистецьких шкіл (середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти)
11. Організація самостійних занять учнів. Розподіл часу для самостійних занять. Роль викладача в організації самостійної роботи учнів відповідно до індивідуальних даних кожного з них.
12. Робота над довгими звуками - одна з найпоширеніших вправ. Різноманітні способи виконання довгих звуків.
13. Робота над гаммами та тризвуками. Послідовність виконання гамм. Типові недоліки виконання гамм та тризвуків. Виконання домінантсептакордів та ввідних зменшених септакордів у старших класах мистецьких шкіл.
14. Робота над етюдами. Особливості роботи над етюдами. 15. Методика роботи над музичними творами. Основні етапи в розучуванні творів. Робота над твором без інструменту.
16. Методика роботи над творами великої форми (з репертуару IV-V класів мистецьких шкіл). Вивчення оркестрових партій та найбільш відповідальних оркестрових соло.
17. Школи. Найбільш популярні школи гри на духових та ударних інструментах, їх переваги та суттєві недоліки. Етюди та вправи для духових та ударних інструментів.
18. Музична література для духових та ударних інструментів. Аналіз найбільш популярних добірок педагогічного репертуару, оригінальних п'єс для духових інструментів та перекладів для них.
19. Індивідуальність учня і мистецтво педагога.
20. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів. Аналіз навчальних програм для духових та ударних інструментів мистецьких шкіл.

Перелік контрольних питань для контрольного уроку з навчальної дисципліни

V семестр

1. Актуальні проблеми сучасної музичної освіти.
2. Диференційований підхід до навчання учнів мистецьких шкіл.

3.Завдання комплексного художнього виховання та навчання учнів мистецьких шкіл.

4.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Флейта». Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

5.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Гобой». Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

6.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Кларнет» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

7.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Фагот» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

8.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Саксофон (альт, тенор)» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

9.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Валторна» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

10.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Труба» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

11.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Тромбон» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

12.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» «Туба» Охарактеризувати методи навчання гри на флейті; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даному інструменті.

13.Зміст типової навчальної програми елементарного підрівня початкової мистецької освіти мистецької школи «Музичний інструмент» – «Ударні інструменти» - малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки.

Охарактеризувати методи навчання гри на ударних інструментах; створити ігрові ситуації для ознайомлення з методом проблемного навчання на даних інструментах.

14.Музично-виконавські здібності.

15.Методика проведення уроку. Планування уроків різних видів, враховуючи завдання комплексного навчання.

16.Початковий період навчання. Створення ігрових ситуацій з використанням значного матеріалу вправ для навчання гри на інструментах.

17.Вивчення педагогічного репертуару I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Флейта

18. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Гобой.

19. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом . Кларнет.

20. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом . Фагот.

21. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом . Саксофон альт-тенор.

**Перелік контрольних питань для екзамену
з навчальної дисципліни
VI семестр**

1.. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Валторна.

2. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом Труба.

3. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом Тромбон.

4. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Туба.

5. Педагогічний репертуар I-II-III року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти з методико-виконавським аналізом. Ударні інструменти – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів).

6.Планування педагогічної роботи, репертуару учня з урахуванням завдань комплексного навчання і формування виконавських навиків.

7 Організація та направлення роботи з учнями середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування, з методико-виконавчим аналізом.

8. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного

спрямування. Флейта. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів) .

9. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування Гобой. Зробити методико – виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

10. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. . Кларнет. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

11. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування.. Фагот

Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

12. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. . Саксофон альт-тенор. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

13. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. Валторна. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

14. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. Труба. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

15. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. Тромбон. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

16. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування. Туба. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

17. Педагогічний репертуар I-II-III- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти музичного мистецтва початкового професійного спрямування.. Ударні інструменти – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)

18. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування Флейта. Зробити методико – виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів).

19. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування Гобой. Зробити методико – виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
20. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування . Кларнет. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
21. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування . Фагот
Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
22. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування . Саксофон альт-тенор. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
23. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування . Валторна. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
24. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування школі Труба. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
25. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування. Тромбон. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
26. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування Туба. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
27. Педагогічний репертуар IV-V- року навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва початкового професійного спрямування . Ударні інструменти – малий барабан, ксилофон, маримба, дзвіночки. Зробити методико-виконавський аналіз твору (з рекомендованого списку творів)
- 28 Урок. Організація і методика проведення уроку. Підготовка та аналіз уроку з педагогічної практики.
- 29.Індивідуальність учня і мистецтво педагога.
- 30.Індивідуальний план – основа виховання та навчання учнів. Складання характеристики і плану учнів.
- 31.Вибір педагогічного репертуару в мистецьких школах.

Робота над музичними творами. Робота над гамами тризвуками та над етюдами
32. Навчальна документація. Планування педагогічної роботи. Розбір навчальних програм та планів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

5» - «відмінно»

Здобувач освіти володіє ґрунтовними знаннями у межах вимог навчальної програми, виявляє міцні і глибокі знання, досвідченість у вивченні рекомендованої методичної літератури, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, володіє інформацією про сучасні методики викладання; здатний розв'язувати проблемні завдання; вільно володіє інформацією та творчо її використовує. Досконало володіє методикою роботи з учнем, з урахуванням його вікових особливостей, технічно досконало і художньо переконливо відтворює твори педагогічного репертуару. Вільно використовує професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань. Вміє підбирати виконавський репертуар учневі з урахуванням музичних здібностей. Здобувач освіти творчо виконує всі завдання із самостійної роботи. Самостійна робота здобувача освіти виконана в повному обсязі.

«4» - «добре»

Здобувач освіти має досить повні знання з «Методики викладання фахових дисциплін», засвоїв основні уявлення, поняття, використовує відповідну термінологію, вільно володіє професійною мовою, Застосовує здобуті знання на практиці. Вміє аналізувати і робити висновки, але відповідає з деякими неточностями. Добре підбирає виконавський репертуар учневі з урахуванням його музичних здібностей. Технічно і художньо може зіграти твори педагогічного репертуару. Але при відповіді і грі на інструменті допускаються незначні помилки. Завдання із самостійної роботи виконує старанно.. Але частину матеріалу відтворює без розкриття причинно-наслідкових зв'язків. Самостійна робота здобувача освіти виконана не повністю, з незначними помилками.

«3» - «задовільно»

Здобувач освіти намагається робити висновки без підтвердження їх прикладами; знає оглядово навчальний матеріал з «Методики викладання фахових дисциплін», здатний стисло дати визначення основних понять з навчальної дисципліни; під час виконання творчих та навчальних завдань. частково, на низькому рівні володіє відповідною термінологію, професійною мовою. Самостійна робота здобувача освіти виконана частково, зі значними помилками.

«2» - «незадовільно»

Здобувач освіти в підсумку недбалого ставлення до занять погано опанував навчальний матеріал, знає незначну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки у виконанні навчально-інструктивних та художніх творів, не вміє правильно розкрити образний зміст твору, не володіє принципами звукоутворення

на духових та ударних інструментах, застосуванням виразних засобів у виконанні програми. Не використовує професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань. Не може продемонструвати гру на інструменті. Самостійна робота здобувача освіти не виконана, погано опанував навчальний матеріал.

Перелік творів

з програми мистецької школи (I-VIII рік навчання), які виносяться на державний іспит (з методико – виконавським аналізом та грою на музичному інструменті) :

Клас флейти

- 1.Українська народна пісня «Лисичка»
- 2.А.Хачатурян «Андантіно»
- 3.В.Моцарт «Арія з опери «Дон Жуан»
- 4.В.Моцарт «Азбука»
- 5.Й.Гайдн «Менует»
- 6.Д.Обер «Престо»
- 7.Л.Вайнер «Танець лисиці»
- 8.Ж.Бізе «Менует»
9. І.Мартон «Колискова»
- 10.Ж.Колодуб «Ноктюрн»

Клас гобоя

1. Українська народна пісня «Лисичка»
2. В.А.Моцарт «Азбука»
3. М.В.Лисенко «Колискова»
4. В.А.Моцарт «Арія з опери «Дон Жуан»
5. Ф.Шуберт « В путь»
- 6 В.А.Моцарт «Менует»
7. Й.С.Бах -Ш. Гуно «Ave Maria»
8. Б.Лятошинський «Народна пісня»
9. Л.Бетховен «Сонатина»
- 10.Т.Альбіоні «Концерт»

Клас кларнета

- 1.М.Лисенко «Пісня Лисички»
- 2.С.Луканюк «Казка»
- 3.Й.Брамс «Колискова»
- 4.Ю.Щуровський «Гопак»
- 5.К.Вебер «Сонатина»
- 6.Ж.Леклер «Жига»

- 7.В.Моцарт «Рондо»
- 8.Л.Бетховен «Сонатина»
- 9.Ю.Щуровський «Романс»
- 10.Л.Колодуб «Танець»

Клас фагота

- 1.Дитяча пісенька «Веселі гуси»
- 2.Українська народна пісня «Реве та стогне Дніпр широкий»
- 3.Г.Гендель «Сонатина»
- 4.Ф.Гассек «Гавот»
- 5.В.Косенко «Скерцино»
- 6.Л.Бетховен «Контраданс»
- 7.Ф.Мендельсон «Анданте»
- 8.М.Лисенко «Елегія»
- 9.Р.Шуман «Мелодія»
- 10.К.Сен-Санс «Лебідь»

Клас саксофона

- 1.Моцарт «Алегретто»
- 2.М.Лисенко «Пісня Лисички»
- 3.Українська народна пісня «Веселі гуси»
- 4.В.Моцарт «Травнева пісня»
- 5.Й.С.Бах «Менует»
- 6.Л.Бетховен «Сурок»
- 7.Г.Перселл «Арія»
- 8.Й.С.Бах «Арія»
- 9.В.Носов «Ноктюрн»
- 10.Дж.Мартіні «Романс»

Клас труби

- 1.В.Моцарт «Алегретто»
- 2.М.Лисенко «Лисичка»
- 3.О.Філіпенко «По малину в сад пійдем»
- 4.Обр.І.Яворського «Ой на горі женці жнуть»
- 5.Е.Гріг «Норвезька народна пісня»
- 6.В.Косенко «Скерцино»
- 7.Обр.М.Різоля «Тропотянка»(закарпатський танець)
- 8.К.Мясков «Український танок»
- 9.Г.Ф.Гендель «Тема з варіаціями»
- 10.Дж.Россіні «Марш з увертюри до опери

Клас валторни

- 1.Г.Ф.Телеман «П'еса»
- 2.Л.Ревуцький «Вийди, вийди сонечко»
- 3.Українська народна пісня «Веселі гуси»
- 4.В.А.Моцарт «Алегретто»
- 5.Ж.Б.Люллі «Пісенька»
- 6.В.А.Моцарт «Травнева пісня»
- 7.Р.Шуман «Перша втрата»
- 8.Й.С.Бах «Менует»
9. І.Мартон «Сумна пісенька»
- 10.Е.Гріг «Пісня Сольвейг»

Клас тромбона

- 1.Ж.Люллі «Пісенька»
- 2.Л.Бетховен «Сурок»
- 3.Ф.Мендельсон «Пісня без слів»
- 4.Й.Гайдн «Аллегро»
- 5.Й.С.Бах «Аріозо»
- 6.Ж.Люллі «Менует»
- 7.Л.В.Бетховен «Похідна пісня»
- 8.П.Мартіні «Гавот»
- 9.М.Машкін «Верховина мати моя»
- 10.Б.Лятошинський «Мелодія»

Ударні інструменти (ксилофон)

- 1.Е.Сусато «Алеманда»
- 2.Чеська народна пісня «Пастушок» (обробка С. Стемпневського)
- 3.Л.Ревуцький «Пісенька»
- 4.Б.Барток «П'еса»
- 5.К.М.Вебер «Хор мисливців»
- 6.Р.Шуман «Веселий селянин»
- 7.Л.В.Бетховен «Менует»
- 8.В.А.Моцарт «Менует» з «Маленької нічної серенади»
- 9.Л.В.Бетховен «Шотландська пісня»
- 10.Г.Ф.Гендель «Аллегро»

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

З навчальної дисципліни

«Методика викладання фахових дисциплін»

Основна:

- 1.Кобець І. Основи навчання гри на трубі. – К.: Музична Україна, 1985 стор. 40; 45; 55-59; 63
- 2.Апатський В. Використання технічних засобів в сучасній вітчизняній методиці навчання гри на духових інструментах // Музична освіта в Україні: теорія і практика. Зб. статей. – К., 2003. – Вип. 29. –С. 125-131
- 3.Апатський В. Деякі проблеми сучасного виконавства на духових інструментах. – В книзі Українське музикознавство./ Науково-методичний міжвідомчий щорічник./Вип. 4. К.,” Музична Україна”,1969. – С.133 – 147
4. Буркацький З. Про розвиток пальцевої техніки кларнетиста // Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. – Вип. 3. – Київ, 1999. – С. 44-53.
- 5.Гишка І. Виконавський апарат трубача та його функції у звукотворчому процесі // Теоретичні та практичні питання культурології / Зб. наук. статей. Вип. ХІХ. Мелітополь: „ Сана” 2005. С.12-17.
- 6.Гишка І. Звукоутворення як важлива складова технічної досконалості трубача (історія, теорія, методика, практика). Монографія. – Львів: АСВ, 2010. – 183 с.
7. Гишка І. Методика формування та вдосконалення звукотворчих компонентів виконавського апарату трубача: Методичний посібник. – Львів: ЛВІ, 2006.

Додаткова

1. Гишка І. Базинг як інноваційний прийом сучасного виконавства на мідних духових інструментах // Проблеми методики та виконавства на духових інструментах / Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. - К.: Київ , 2008. – Книга перша – Вип. 70. С. 21-34.
2. Гишка І. С. Генезис духового виконавського мистецтва Галичини // Військове диригування: традиції та сучасність / Матеріали науково-методичного семінару / І. С. Гишка. – Львів ЛІСВ, 2008. – С. 4-8. (19.02.2009 р.).
3. Гишка І. С. Естетика звуку, як ключовий фактор розвитку труби. // ПРО: звук, світло, музичні інструменти / І. С. Гишка. – К.: Джоломига, 1/2008. – С. 24-26.
4. Гишка І. С. Експериментальні дослідження притиску мундштука при грі на трубі. / Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського: Проблеми методики та виконавства на духових інструментах // Ред. упоряди. : В. Т. Посвалюк, О.М. Дімініяца. / І. С. Гишка. – К.: НМАУ, 2011. Вип. 93, – С. 31-44.
5. Гишка І. Звукоутворення на трубі крізь призму акустики та фізіології // ВІСНИК Прикарпатського університету / Мистецтвознавство. – Івано-Франківськ, 2006. Вип. ІХ. – С. 136-144.
- 6.Гишка І. С. Звук труби в контексті еволюції інструмента // Молоде музикознавство / Наукові збірки Львівської державної музичної академії ім.М.В.Лисенка / І. С. Гишка. – Львів: СПОЛОМ, 2005. – Вип. 10. – С. 117-125.
- 7.Гишка І., Горман О. Методичні рекомендації до вивчення розділу 2 „ Виконавський апарат духовика” з курсу „ Інструменти військового оркестру” Львів: ПП «Кварт» 2006.
8. Гишка І. Музично-акустичні засади звукотворчого процесу на трубі // ПРО: звук, світло, музичні інструменти – К.: Джоломига, 6/2008. – С.

**Рекомендована література
з навчальної дисципліни
«Методика викладання фахових дисциплін»**

Основна

Флейта

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Гречишников Д. – К.: «Музична Україна», I клас -1977, II клас -1978, III клас -1979, IV клас -1980, V клас -

1981. Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Гречишников Д. – К.: «Музична Україна», I клас -1977,

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Гречишников Д. – К.: «Музична Україна II клас -1978,

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Гречишников Д. – К.: «Музична Україна», IV клас -1980,

Гобой

Безуглый А.- Щеглов А. Ежедневные упражнения гобоиста .- Киев, 1974

Ферлінг Я. 48 етюдів для гобоя. Желязов Г. Школа гри на гобої. Софія 1978.

Альбом уяня-гобоїста Учбово - педагогічний репертуар ДМШ.1-3 класи., упорядн.

Щеглов К., Музична Україна.,1969. **Гобой**

Желязов Г. Школа гри на гобої. Софія 1978.

Альбом уяня-гобоїста Учбово - педагогічний репертуар ДМШ. 1-3 класи., упорядн.

Щеглов К., Музична Україна.,1969.

.

Кларнет

Учбовий репертуар для кларнета. «Музична Україна», упорядн.. Гезенцевей Жученко А., - К.: I-II клас -1975, III клас -1976, IV клас -1977, V клас -1978.

Учбовий репертуар для ДМШ. 1 клас. Упорядники Гезенцевей С. Жученко А.Музична Україна .Київ.1972.

Учбовий репертуар для ДМШ. 2 клас. Упорядники Гезенцевей С. Жученко Музична Україна .Київ.1974.

Учбовий репертуар для ДМШ. 3 клас. Упорядники Гезенцевей С. Жученко А.Музична Україна .Київ.1976.

Учбовий репертуар для ДМШ. 4 клас. Упорядники Гезенцевей С. Жученко А.Музична Україна .Київ.1977.

Фагот

Навчальний репертуар ДМШ. Ред.- упорядник Строкач М.С. – К.: «Музична Україна», 1-2 класи ,1977

Навчальний репертуар ДМШ. Ред.- упорядник Строкач М.С. – К.: «Музична Україна», 3-5 класи ,1977,1979,1981.

Навчальний репертуар ДМШ. Ред.- упорядник Строкач М.С. – К.: «Музична Україна», 1-2 класи -1977,

Навчальний репертуар ДМШ. Ред.- упорядник Строкач М.С. – К.: «Музична Україна», 3 клас -1979

Саксофон

Альбом для учня – саксофоніста : учбовий репертуар ДМШ. 1—3 класи / упорядн. О. Щеглов. — Київ, 1969.

2Саксофон для 1-6 класів. Музична школа. Вип. 18. Київ : «Менеджмент ХХІ»,

Альбом для учня - саксофоніста : учбовий репертуар ДМШ. 1—3 класи / упорядн. О. Щеглов. — Київ, 1969.

Альбом учня-саксофоніста : учбовий репертуар ДМШ. 4—5 класи / упорядн. О. Щеглов. — Київ, 1969.

Труба

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред. - упорядник Белофастов О. – К.: «Музична Україна», , IV клас -1981,

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред. - упорядник Белофастов О. – К.: «Музична Україна», I клас -1978V клас -1985

Кобець I Початкова школа гри на трубі. Київ:Мистецтво1974. .

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Белофастов О.К. – К.: «Музична Україна»,I клас-1978

Тромбон1.

Альбом учня-тромбоніста / Ред.- упорядн.. В. Андресен. Вып. 1- Київ, 1971

Альбом ученика - тромбоніста / Ред. -упорядн. В. Андресен. Вып. 3- й Київ, 1974

Альбом ученика - тромбоніста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 5- Київ, 1977

Альбом учня-тромбоніста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 1- Київ, 1971

Альбом ученика - тромбоніста / Ред .- упорядн. В. Андресен. Вып. 3- й Київ, 1974 й

Туба.

Альбом ученика - тромбоніста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 5- Київ, 1977

Альбом ученика - тромбоніста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 6- Київ

Учбовий Репертуар для ДМШ. Ред. - упорядник Белофастов О. – К.: «Музична Україна», I клас -1978

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред. - упорядник Белофастов О. – К.: «Музична Україна», , IV клас -1981,

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред. - упорядник Белофастов О. – К.: «Музична Україна», I клас -1978V клас -1985

Кобець I Початкова школа гри на трубі. Київ:Мистецтво1974. .

Учебний репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Белофастов О.К. – К.: «Музична Україна», I клас-1978

Валторна

Пилипчак В. Школа гри на валторні .II том. Рівне 2006

Пилипчак В. Школа гри на валторні: хрестоматія: навчально-методичний посібник.- К:Імідж Принт,2008

Ударні інструменти

Рубал Р. Школа гри на ударних інструментах. – Будапешт,1958

Резевський З. Школа игри на ударних інструментах. Рига, 1969. 215 с.

Кізонт Г. Техніка гри на ударних інструментах. Київ, 1986. .

Ксилофон 1-2 класи. Репертуар ДМШ / ред.,упорядн. А. Школяр. Кримськ, 2011.

5.Ксилофон 2-3 класи. Репертуар ДМШ / ред., упорядн. А. Школяр. Кримськ, 2012.

Додаткова

Флейта

Репертуар флейтиста. Вип.3 – Київ, 1977

Репертуар флейтиста. Вип.4 – Київ, 1980.

Учебний репертуар для ДМШ. Ред..упорядник Гречишников Д. – К.: «Музична Україна Репертуар флейтиста. Вип.2 – , 1981.

Гобой

Альбом уяня-гобоїста Учебно - педагогічний репертуар ДМШ.4-5 класи., упорядн. Щеглов К., Музична Україна.,1971

Учебний репертуар для гобоя. Ред. Упоряд. Закопець М.К.,1981.

Альбом уяня-гобоїста Учебно - педагогічний репертуар ДМШ. 4-5 класи., упорядн. Щеглов К., Музична Україна.,1971

Учебний репертуар для гобоя. Ред. Упоряд. Закопець М.К.,1981.

Кларнет

Початкова школа гри на кларнеті. Тимоха М. Музична Україна. Київ.-1971.

Előadási darabok klarinétra és zongorával. Berkes Kalman. Editio Musica Budapest..1959.

Schule Fur Klarinette In B.Teil1.Leipzig.1989

Учебний репертуар для ДМШ. 5 клас. Упорядники Гезенцвей С. Жученко А.Музична Україна .Київ.1978.

Учебний репертуар для кларнета. Упорядник. Гезенцвей С., Жученко А., - К.: I-II клас -1975, III клас -1976, IV клас -1977, V клас -1978

Фагот

Хара Л. Школа гри на фаготі 1 ч. Будапешт, 1972

Хара Л. Школа гри на фаготі 2 ч. Будапешт, 1972

Навчальний репертуар ДМШ. Ред.- упорядник Строкач М.С. – К.:«Музична Україна», 4 клас -1977,

Навчальний репертуар ДМШ. Ред. – упорядник Строкач М.С. – К. «Музична Україна», 5 клас, 1981

Саксофон

Лондейкс Ж. Школа гри на саксофоні. Париж., 1956.

Мюль М. Школа гри на саксофоні. Париж., 1961.

Саксофон для 1-6 класів. Музична школа. Вип. 18. Київ : «Менеджмент XXI», 2010.

Contest and festival performance solos alto saxophone. USA : Theodore Presser, 1966. p.

Труба

Посвалюк В.Щоденні самостійні вправи трубача..Київ.2003.

Кобець І. Щоденні вправи трубача.-К.,1988

Андросюк Р. Робота юного трубача над гаіаами.-Л.2004.

Валторна

Пилипчак В.Школа гри на валторні .II том. Рівне 2006

Пилипчак В.Школа гри на валторні :хрестоматія:навчально-методичний посібник.- К:Імідж Принт,2008

Тромбон

Альбом ученика - тромбониста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып.3- Київ, 1974

Альбом ученика - тромбониста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 4- Київ, 1975

Альбом ученика - тромбониста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 5- Київ, 1977

Альбом ученика - тромбониста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 6- Київ. 1978

Туба

Мешке Д. Школа гри на тубі. Лейпціг, 1984

Хоза В. Школа гри для тубі. Прага, 1983

Мешке Д. Школа гри на тубі. Лейпціг, 1984

Хоза В. Школа гри для тубі. Прага, 1983

Альбом ученика - тромбониста / Ред.- упорядн. В. Андресен. Вып. 5- Київ, 1977

Альбом ученика - тромбониста / Ред. упорядн. В. Андресен. Вып. 6- Київ. 1978.

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Белофастов О.К. – К.: «Музична Україна», IV клас -1981

Учбовий репертуар для ДМШ. Ред.- упорядник Белофастов О.К.– К., «Музична Україна Репер – , V клас 1981

Ударні інструменти

Кнауер Г. Школа практичної гри на малому барабані. - Лейпциг, 1975

Резевський З. Школа гри на ударних інструментах. Рига, 1969. 215 с.

Андреева Е. Ударні інструменти сучасного симфонічного оркестру : довідник. Київ : Музична Україна, 1990.

Інформаційні ресурси

1.Бібліотека

2.Аудіо та відеоматеріал

3.Інтернет посилання:

* <https://buki.com.ua/blogs/dixalni-vpravi-na-duxovomu-instrumenti-vazlivist-ta-perevagi/>

* http://ni.biz.ua/11/11_17/11_176891_razvitie-ispolnitelskogo-dihaniya.html

* <https://buki.com.ua/blogs/tehnika-gri-na-saksofoni-dixannya-ta-zvuk/>

* <https://naurok.com.ua/metodichna-dopovid-na-temu-metodika-provedennya-uroku-z-fahu-v-muzichniy-shkoli-219103.html>

* <https://jak.koshachek.com/articles/shtrih-ta-jogo-rol-pri-gri-na-duhovih-instrumentah.html>

* <https://vseosvita.ua/blogs/pro-priiom-ditei-na-navchannia-na-dukhovikh-instrumentakh-87529.html>

*<https://www.scribd.com/document/494948466/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B0%D0%BC-%D1%8F%D1%82%D1%8C>